

A mulandó már mögöttünk van

Mindössze arra szorítkozik a mondandóm, hogy kijelentsem, szerényen, hiszen ehhez az alkalomhoz így illik, ez a megfontolt-ság, kíméltség, zoknimon ünnepélyesen kandikál ki a nagylábujjam, a szavaim pedig, a szavaim mintha patikamérlegben állnának, sem több, sem kevesebb, a mérleg nyelve nem leng ki, az ellensúly pontosan annyi, mint amennyit az oldalára vésett szám ígér, semmi csalás, amelyhez hozzászokhattál, s talán már várnád is, a mérleg serpenyő-jének befolyásolása, hókuszpókusz, mondom, semmi. Az egyik serpenyőben a szavaim, a másikon az ellensúly, mondjuk az ellensúly az a.

De hagyjuk ezt. Ne vesszünk el a részletekben ilyen korán. Bizonyos, hogy elő fognak kerülni még. Talán alkalmatlanabb pillanatban. Talán tolakodóbban. Föltartóztathatatlanul. Vagy egyszerűen csak beosonnak ide, beúsznak, belibbennek. Mondjuk a huzattal. A részletek. A bonyodalmak. A főszereplők. A mellékszereplők. Azok, akiknek csak egyetlen mondatuk lesz, s azok, akiknek egy sem. Akik már régen fölthagytak a beszéddel és azok, akik véres vattát szopogatnak a foguk között. A tárgyak. Ne feledkezzünk meg a tárgyakra sem. Egy óra hátlapjáról, például. Egy képkeretről. Elszáradt narancshéj.

Most úgy tűnik, mindezek megkerülhetetlenné válnak. Lehet, hogy éppen emiatt, mégis szerencsésebb volna már most lejárni a meccset a mérleggel és a súlyokkal, s aztán elfelejteni az egészet. Micsoda megkönnyebbülés lenne! Egyszersmind a nehézkedés törvényeit is nyomban hozzávehetnénk a problémához, hogy lássuk, mégis milyen erők mozognak itt. Már ha egyáltalán mozognak. Állítólag tágulunk. Nem mindig tűnik így. Észrevétlenül megfordulhatott a

dolog. Túljutottunk egy ponton, korszakon, hullámhegyen, nevezétek, ahogy akarjátok, olyan volt, amilyen, most nem ez a fontos, mindenesetre a nagy erőfeszítésünk közben ellankadtunk. Rajtunk kívül esik már a tágulás. Megfeledezett rólunk, ott hagyott félúton vagy negyedúton vagy már a kezdetek kezdetén. Vigasztalóan lapogatja meg a vállunkat. Föl a fejjel, majd legközelebb. Bárkivel megtörténhet. Nehéz a csúcson kezdeni. De mondok mást. Lehet, hogy éppen fordítva áll a dolog. Mi tágulunk ugyan, át a csillagokon és szupernóvákon, bele a csillagködökbe és galaxisokba, együtt az egész univerzális hóbelevanccal, de ez már senkit sem érdekel. Más divat járja. Nebulák? Plejádok?! Minek ez a nagy hajcihő? Segítettek rajtunk valaha is, teszem azt, a kvazárok? Maradj inkább a fenekeden. A fotel bár kényelmes. Gravitálásunk kielégítő. Ha pirkad, könnyen megláthatjuk az *Alfa Centaurit*. Még nem pirkad. Vagy már megvirradt. Ez azonban akkor sem tántorít el a szándékunktól, hogy azt mondjuk.

Az ellensúly a zoknink. Negyvenhatos, szutykos. Valaha talán fehér volt. Vagy fekete. Most a kettő közt található félúton. Jobbra nézelődik, semmi, balra nézelődik, ott is semmi. Senki nem jár már erre. Az út mellett fa áll, mondjuk akácfa. Esetleg szentjánoskenyérfa. Ennek a termései, a barna hüvelyek mellé kellene akasztani, hadd szellőzzön. Akkor talán a színére is rájönne. Viszonyítás kérdése. Hacsak nem esik, hacsak nem havazik. Ha nem érett le a szentjánoskenyér. Ha mégis akác. A szellőzés mindenesetre ráférne.

De hadd kezdjem újra, nem ide akartam kilyukadni.

Mindössze azt szeretném elmondani, szordínós hanggal, ahogyan ezúttal beszélünk egyedül lehetséges, a fejünket mégis büszkén felemelve kissé, a tekintetünk csillog, gerincünk egyenes, a csigolyák, a derekunk, derekunk mindenesetre van, derekasak vagyunk, de ne veszítsük el a fonalat ismét, könnyű szójátékok hintalovára ne üljünk föl, csak a lényegre szorítkozzunk, szeretném elmondani tehát, mert nem hallgathatok többé, sokáig éltünk hallgatásban úgyis, de most elég, most betelt a pohár, most aztán majd meghalljátok!, a fenébe a szordínóval, de még mennyire!, –

– most aztán majd kitalalok, s nem fog tetszeni nektek, de nem ám!, befoghatjátok a fületeket, elfordulhattok, a párnába fúrhatjátok a fejeteket, hangosabbra állíthatjátok a híradót, bekapcsolhatjátok a porszívót, a mosógépet, a páraelszívót, külön-külön és egyesével, zajonghattok bátran vagy éppen reszketve kezetekben az elektromos

fogkefével, az elektromos szeletelővel, a habverővel, villanyborotvával, brrr, brrr!, magatokra zárhatjátok a kaput, bereteszelhetitek, ráfordíthatjátok a kallantyút, elhúzhatjátok a reteszt, leláncolhatjátok az ajtót, beüzemelhetitek a riasztót, de én akkor is folytatom, bizony ám, innen aztán nem lesz megállás, sikonghattok ahogy akartok, könyöröghettek, hogy hagyjam abba, térden állva rimánkodhattok, megtephetitek az ingeteket és hamut szórhattok a fejetekre, de nekem eszem ágában sincs abbahagyni, mondom csak tovább, mormogom, brummogom, dadogom, a szavaimmal az ajtókon dörmögöm, hangommal megzörgetem a kapuitokat, túlblablázom a viharaitokat, keresztülbugyogom a Földközi-tengereteket, most aztán majd jól megkapjátok, kipakolok rendesen, nem lesz benne köszönet, azt állíthatom, majd most, –

– most, hogy szóra nyitja a száját, s azt mondja, azt mondom, azt szeretném elmondani, – s itt hadd tartsak szusszanásnyi szünetet..., köszönöm a türelmet, tehát: annyit szeretnék mondani mindössze.

Nem tudom, mit akartam azokkal a csigolyákkal. Sokkal jobban kellene összpontosítanom. Ez így nem lesz jó. Így nem fog tetszeni neki. Nem fogja elolvasni, meglehet, el sem jut hozzá. Kár kigurítani az ajtórésen, kár elbotorkálni vele az ajtóig. Kár kiválasztani a palackot, kár belezárni. Kár felkelni innen. Folytatni is kár. Folytatom azért. Beleteszem az összes csigolyámat. Soronként. Oszloponként. Most nem adhatom fel. Ezerből egy csak célba talál! Persze nem számolhatunk azzal, hogy ez már az ezredik. Mért pont ez lenne? S az ezreshez sem kellene ragaszkodni. Talán a kilencszázkilencvenötödik. Vagy az ezerharmadik. Mindig mintha az utolsó utáni előtt valamennyivel. A világerő sem értem, honnan került elő az a hintaló. Ha már itt tartunk, a sörénye kétségkívül sárga.

Annyit akarok mondani, de annyit mindenképpen, el nem hanyagolható módon, azaz kikíváncozik belőlem, nem szólni róla nem tehetem meg ugyanis, eddig talán igen, eddig talán elismácsolhattam, körülírhattam csak, sejtethettem, utalgathattam rá, de ennek most vége, nyílt lapokkal játszom, ahogyan mondani szokás, ászaim sajnos nincsenek, ez jól látszik, s elmondhatom, a többi lapom értéke is csekély, szinte értéktelenek, nem a legkisebbek, de azért kicsik, a lapok repedezettek, eléggé elrongyolódtak igazából, nehezen olvashatóak, egészen egyformának tűnnek most, hogy mindet kitergettem immár, ezt osztották rám, nem, a lapok megkeverésében nem lehetett részem, így alakult, ez lett, ez van.

A csalásnak az árnyéka sem vetődhet rám sötét sarokból kiugró hirtelen...

Megjegyzem, mintha megegyezésünk lett volna arról, hogy a hármaspontot hanyagoljuk. A hármaspontot és a pontosvesszőt. De a hármaspontot mindenképpen. Ehhez ragaszkodnék. Valamihhez mégiscsak tartanunk kell magunkat! Fogódzókra mindenesetre szükségünk lesz. Különben hogyan botorkálhatnánk el az ajtóig és vissza? Takarékoskodnunk kell, mondom, mielőtt elfelejteném, a felkiáltójelekkel is! Még úgy járnánk, hogy mire feltápáskodunk innen, és leporoljuk a nadrágunkat, megigazítjuk magunkon a kabátot, elfogynak a kérdőjeleink, s akkor megnézhetjük magunkat. Esetleg az ajtó felé vezető úton maradunk óhajtójel nélkül. Kétségbeesettségünket és kilátástalanságunkat, jobb híján, akkor csak pontokkal tudnánk kifejezni. Belegondolni is borzalmas. Megtörténhet aztán, hogy éppen a megfelelő palack kiválasztása során fogynak el a vesszőink. Gondolatjelekkel ott nem sokra visszük.

S ez persze még nem a legrosszabb eshetőség.

Vegyük, hogy sikerül feltápáskodnunk, vesszőink nem hagynak cserben bennünket a nyikorgó padlón sem, alkalmas helyen sikerül kitenünk a gondolatjeleinket, sikerül kiválasztanunk a megfelelő palackot, semmi sem akadályoz meg bennünket abban, hogy beleeresszük a mondandónkat és azzal együtt kigurítsuk az ajtó rése alatt – hallani fogjuk ekkor, hogy az üveg akadálytalanul gurul egy darabig, nem döccen, mintha lépcsőfok, nem koccan, mintha fal, nem puffan, mintha halott lába szára –, de arra kell felfigyelnünk, hogy éppen most fogytunk ki a pontokból és vesszőkből és hiány van a kérdőjelekből mi több mínusz szaldó kamat és kamatos kamat amelyet behajtanak rajtunk és hiába nyúlunk a hármaspont után is kétségbeesetten mert nem marad más számunkra mint néhány pontosvessző; s ezeket aztán végképp kerülni szeretjük volna; hogy így kelljen folytatnunk az utat megrabolva és védtelenül és fogódzók nélkül és pontatlanul és csupán a pontosvesszőre hagyatkozva mintha az mutatna valamire mintha azzal még juthatnánk valamire a bizalmára hagyatkozva mert különben hogyan is ha már bizalommal sem; erre a semmitmondó írásjelre; amelytől mindig inkább szabadultunk volna; mert hiszen mire valóban oda jutunk hogy végleg magunk mögött kelljen hagynunk a vesszőt a kérdőjelet és mondjuk az idézőjelet is nem beszélve most az olyan érzékeny veszteségeinkről mint a fokjel a vagylagosságot jelölő és tört számok jele vagy a hiányjel azaz mind-

ezen már végleg túltettük magunkat leszámoltunk velük és alig marad valamink és ami maradt is az is egyre csak fogy és szűkül és szorul nos ekkor abbéli állapotunkban kétségtelen hogy a legelhalóbb sóhaj a pontosvesszőért préselődik ki belőlünk a pontosvesszőért amely úgy hullik ki a szavaink hézagaiból olyan nyomtalanul ahogyan élt addig is teddidetteddodaként és ígyisúgyisként hiányt sem hagyva maga után üres mezőt vagy betöltetlen karaktert és megtorpanás nélkül siklikáttekintetünkjelöletlensírhalmafelettmelymellettgaznő vakondtúrásállamelybenmajdbokáigsülyyedvefűjjaazújdőkdaleitegyangyalrepdtharsonajan

De ne rohanjunk ennyire előre! Egyelőre még jól állunk. Persze, ez semmire sem garancia. A helyzetünk egy pillanat alatt fordulhat válságosba. Még csak észre sem vesszük, és máris. Mielőtt észbe kapnánk, s akkor már. Pillanatokkal később, mielőtt. Akár egy mondat közepén. Fölfordulunk egy szógyökön. Betesz nekünk a néma h. Fejünk előrebicsaklik, erős szűrást érzünk az oldalunkban. Remegni kezd a lábunk, felfakadnak a sebeink. A mondatot még gondtalanul kezdtük, de már kiterítve fejezzük. Elönt bennünket az iszap. Jobb esetben. Elönt bennünket a szurok. Rosszabb esetben. Elönt bennünket a szar. Nem tudom, milyen esetben. Minden esetben. Hínárt nyalogatunk. Homokkal telik meg a szájunk. Ijedtében egy nő fosásra guggol mellettünk.

Jobb nem gondolni erre.

A kérdőjelekkel tehát csínján.

Elüldögélünk itt. Majdhogynem felhőtlenül. Kedvem támadt keresztbe fonni a lábamat.

Minden rendben. Igen, minden a legnagyobb rendben. Van.

Kedvem támadt magam alá vonni a lábamat.

Révbe értem. Kimondhatom bátran. Senki nem vág már kupán a partról. A számításaimat megtaláltam. Jobb már aligha lehet. Bejött az élet. Kopogott, cipőjét megtörölte a lábtörlőn. Föltörölte a padlót maga után. Velem. Velem már rossz nem történhetik. A csatáimat megvívтам, dagad a vitorla. Egyenletes ütemben szántjuk a tengerfeneket. Megálltam a helyem. Megtaláltam a helyem. A talpam pontosan addig ér, ameddig a cipőm sarka. Nincsen cipőm. Aligha zavarhat. Kedvem támadt az ölembe emelni a lábamat. Az életszintvonalam emelkedik. Nem meredeken, de azért emelkedik. Csípőből a bordákon át a vállam irányába. Egyfelől. A kulcscsontomtól az államon át a fülcimpáimig. Másfelől. A köldökömben szorgalmasan

gyűlik a szösz. Ha úgy kívánom, galacsinná gyúrom, s elpöckölöm az ujjammal. Egyelőre nem fogalmazódott meg bennem ilyen kívánság. Addig is a tenyeremen játszanék vele. Fújdogálnám jobbra-balra. Aztán pöckölném. Pöckölöm, nem pöckölöm, a boldogság-indexem kielégítő. Ezzel együtt és mindennek ellenére. Kielégedett vagyok. Jobb már aligha lehetne. A bokámtól a könyökömig. A térdeimtől a fanszörzetemig. A geológiai lábnyomom kicsi és elvesző. Ha sivatagban homokra lépek, a szél csakhamar elfújja. Ha tengerparton, elmossa az ár-apály. Ha krumpliföldre, az eső. Ha vízre lépek. Ha salakra. Ha olajra. Ha fűre. Olajra talán mégsem. A helyzetem stabil. Dülöngélve is megvan a tengelye. A tengely nem csikorog, a tengely biztos. Forgok a tengelyem körül. Olajozottan. Nem szédítő, mert lassan forgok. Lassabban, mint a Föld. Lassabban, mint a Szaturnusz. Lassabban, mint a Nap. Elégedett vagyok a Szaturnusszal. Nem vakultam bele a napfogyatkozásba.

Szellentésem hang nélkül fullad bele a tollpárnába.

Fellélegezhetünk.

Tehát minden rendben van. Most mosolygok. Könnyedén, felhőtlenül. Ott mintha azért lenne egy bárányfelhő, az ablakom bal felső sarkában. Azzal a felhővel azonban kár törődni. Dinoszaurusz alakja van. Most disznó alakja van. Kár foglalkozni vele. Elégedett vagyok. Sikerre vittem. Homlokom cseppet sem felhős. Ráncom a boldogságtól gyűrődik. Arcom völgye a boldogság lankája. Mostam fogat. Most oroszlán formája van. Kár törődni vele. Minden rendben van. Minden a legnagyobb rendben.

Remélem kedveli, ha ilyeneket mondok. Ha affirmálok. Megjegyzem, fogalmam sincs, mit jelent affirmálni. Mund egyszer talán elmondta, mit jelent. De elfelejtettem. Vagy már akkor máson járt az eszem.

Kedvem támadt a nyakamba venni a lábamat.

A szék azért mintha billegne alattam. Nem vészesen, de azért billeg. Föl kellene tápáskodni, s ellenőrizni, hogy minden lába a helyén van-e. Már amennyiben feltételezzük, hogy ülök, és, mondjuk, nem fekszem éppen. Ebben nem lehetünk teljesen bizonyosak. Próbálkozásaink, hogy a helyzetünk természetét megállapítsuk, rendre zátonyra futnak. A zátony kietlen, igazán nem olyan, ahová bármikor is kívánkozhatnánk. Noha partját homok borítja, néhol kagylót is látni, a fövény helyét csakhamar éles kövek veszik át, még beljebb pedig sziklák, a sziklákon sütkérező gyíkok. Ha széles terpeszben

a zátony legmagasabb pontjára állunk, ez a pont is alig emelkedik a tenger színe fölé, a szemünket pedig még ha tenyerünkkel árnyékoljuk is el, csupán a vakító fényességet látni. A gyíkok szenvtelenül meresztgetik a szemüket. Hiába hajolunk le, hogy alaposabban megfigyeljük őket, a legapróbb jelét sem látni, hogy a testük ütemesen emelkedne és süllyedne. Hogy átvették volna mondjuk a tenger mozgását, erre semmi sem utal, sőt, kisvártatva arra a belátásra kell jutnunk, immár újra felemelkedve, hogy ott, ahol az előbb még tenger állt, most csak homok, néhány szárazon maradt hínár és pár tócsa maradt vissza. Ekkor hirtelen ráeszmélünk, hogy itt már a rugdosás sem segít. Hiába próbálkozunk először finoman, mintegy csak hozzájuk érintve a lábujjunkat, pöccintve rajtuk egyet, később egyre dühösebben és szitkozódva, rugdoshatjuk őket, ahogyan csak akarjuk, sem a gyíkok nem moccanak, sem a helyzetünk természetéhez nem kerülünk közelebb. Testük nem emelkedik és süllyed, habjai nem nyaldossák a partot, lábaik moccanás nélkül fúródnak a sziklákba, nem törnek meg hullámok a zátonyon. Végső elkeseredésünkben a szárazon maradt hínár közé gázolunk, ide, a puha homokba fúrjuk a székünket, kipróbáljuk, billeg-e, billeg, állapítjuk meg, majd kiválasztjuk a két legszimpatikusabb tócsát, az egyik alján mintha valami motoszkalna, rák, nem rák, teve, nem teve, dinoszaurusz, most talán dinoszaurusz. E két tócsa közé célzom most a palackot benne az üzenettel, miszerint.

